

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย

พุทธศักราช ๒๕๐๓

กระทรวงศึกษาธิการ

DCID LIBRARY

0000032091

ค372.19

ค6154

ฉ.1

๗/ 15318 - 15320

๗/ 372.19

๗/615 ๕

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย

พุทธศักราช ๒๕๐๓

กระทรวงศึกษาธิการ

วันที่	
เลขทะเบียน	๗/15318 ค.1
เลขเรียกหนังสือ	๗/372.19 ๗/615 ๕

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก. ๔๐๕/๒๕๐๓

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓ ดังที่ปรากฏท้ายคำสั่งนี้ แทนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๔๙๓ หลักสูตรพิเศษ มัธยมดำนัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๕ และหลักสูตรประโยคมัธยมอาชีวศึกษาตอนต้น แผนกต่าง ๆ ภายในเงื่อนไขเวลาต่อไปนี้

ปีการศึกษา ๒๕๐๔ ให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓ เฉพาะชั้นประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๔๙๓ ส่วนชั้นมัธยมดำนัญศึกษาปีที่ ๒-๓ ให้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๔๙๓ ชั้นมัธยมดำนัญศึกษาปีที่ ๒-๓ ให้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรพิเศษ มัธยมดำนัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๕ และชั้นมัธยมอาชีวศึกษาตอนต้น ปีที่ ๒-๓ ให้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรแผนกนั้น ๆ

ปีการศึกษา ๒๕๐๕ ให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓ เฉพาะชั้นประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๔๙๓ ส่วนชั้นมัธยมดำนัญศึกษาปีที่ ๓ ให้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๔๙๓ ชั้นมัธยมดำนัญศึกษาปีที่ ๓ ให้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรพิเศษ มัธยมดำนัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๕ และชั้นมัธยมอาชีวศึกษาตอนต้น ปีที่ ๓ ให้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรแผนกนั้น ๆ

ปีการศึกษา ๒๕๐๖ ให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓ ทั่วประเทศทุกชั้น

ในด้นภูมิภาคให้เจ้าหน้าที่การศึกษาแต่ละภาคศึกษา จัดทำประมวลการสอบขึ้น เพื่อขยายความหลักสูตรออกเป็นรายละเอียดที่เหมาะสมแก่ความต้องการของท้องถิ่น และให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการแต่ละภาคศึกษา มีอำนาจอนุมัติประมวลการสอบใด ๆ ที่จะใช้ในภาคนั้นได้ตามที่เห็นสมควร โรงเรียนที่สังกัดส่วนกลาง ให้กรมเจ้าสังกัดจัดทำประมวลการสอบดังกล่าวและมีอำนาจอนุมัติประมวลการสอบอื่นใดที่จะใช้ในโรงเรียนนั้น ๆ

ตั้ง ณ วันที่ ๓๓ ตุลาคม ๒๕๐๓

(ลงนาม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย

พุทธศักราช ๒๕๐๓

ความมุ่งหมาย

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลายนี้ เป็นหลักสูตรต่อเนื่องกับหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น กำหนดเวลาเรียน ๓ ปี จึงมีความมุ่งหมายเช่นเดียวกับหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น คือ มุ่งที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเพื่อให้สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีของชาติในระบบประชาธิปไตย โดยฝึกฝนอบรมให้นำไปสู่คุณลักษณะดังต่อไปนี้

เกี่ยวกับความเจริญแห่งตน

๑. ให้รักการศึกษาเล่าเรียน มั่นใจชอบค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอเป็นกิจ
๒. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งในการฟัง พูด อ่าน และ เขียน
๓. ให้มีความรู้ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สามารถใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตประจำวันได้
๔. ให้มีทักษะในการฟัง การสังเกต และรู้จักใช้ดุลพินิจเกี่ยวกับการทำงานโดยทั่วไป
๕. ให้มีนิสัยในทางริเริ่มและสร้างสรรค์
๖. ให้มีความรู้เบื้องต้นอันจำเป็นเกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บ ให้รักษาสุขภาพของตนจนเป็นนิสัยและให้มีส่วนช่วยส่งเสริมการสาธารณสุขของชุมชน
๗. ให้สามารถช่วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และกล้าในทางที่ถูก
๘. ให้รู้จักดูแลและนิยมการเดินกัฬา และการเดินพั่นเมือง
๙. ให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจ
๑๐. ให้รู้คุณค่าของความงดงามและศิลปะ
๑๑. ให้ยึดมั่นในศาสนาและมีศีลธรรมประจำใจ รู้จักรักษาเกียรติและคุณความดีของตน
๑๒. ให้เข้าใจคุณค่าและรู้จักรักษาวินัย
๑๓. ให้มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์

เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์

๑๔. ให้ตระหนักในความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์และรู้จักเคารพผู้อื่น
๑๕. ให้มีดีมาการวะและมรรยาทอันดีงามตามประเพณีนิยม

๓๖. ให้รู้จักเล่น ทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี และให้มีความเป็นนักกีฬา
๓๗. ให้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถทำหน้าที่เป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้ปฏิบัติงานร่วมกับหัวหน้าด้วยดี
๓๘. ให้เห็นความสำคัญของบ้าน และรู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว
๓๙. ให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว และรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม.

เกี่ยวกับความสามารถในการครองชีพ

๒๐. ให้มีความเคยชินและความขยันหมั่นเพียรในการใช้มือปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นรากฐานของการประกอบสัมมาอาชีพ
๒๑. ให้มีความอดทนและเข้มแข็งในการทำงาน
๒๒. ให้นิยมและยกย่องการประกอบอาชีพโดยสุจริต
๒๓. ให้รู้จักเลือกซื้อและเลือกใช้สิ่งของที่จำเป็นให้เหมาะสม
๒๔. ให้รู้จักประหยัดทรัพย์ ประหยัดเวลาและพลังงาน
๒๕. ให้รู้จักช่วยเหลือเสริมเศรษฐกิจของครอบครัว และรู้ช่องทางที่จะประกอบอาชีพ
๒๖. ให้ส่งเสริมการค้าของคนไทย และให้รู้ว่าการผลิตและการใช้ของไทย เป็นการช่วยเศรษฐกิจของชาติ

เกี่ยวกับความรับผิดชอบตามหน้าที่พลเมือง

๒๗. ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตย
๒๘. ให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย และวัฒนธรรมอันดี
๒๙. ให้มีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ และไม่ถูกเหยียดหยามผู้อื่น
๓๐. ให้รู้จักปฏิบัติตนไปในทางที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของสังคม
๓๑. ให้รู้จักรักษาความปลอดภัยของตนเองและสังคม
๓๒. ให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นที่สุจริตใจของผู้อื่น
๓๓. ให้มีความเข้าใจในผลงานของวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านที่เป็นคุณ และในด้านที่อาจให้โทษแก่สังคม
๓๔. ให้รู้จักใช้รู้จักรักษาสถาบันสังคมและสิ่งต่าง ๆ ตามธรรมชาติ
๓๕. ให้รู้จักใช้และสงวนทรัพยากรธรรมชาติ
๓๖. ให้รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อสันติสุขของโลก

เวลาเรียน

ให้มีเวลาเรียนดັบคำห์หนึ่งไม่น้อยกว่า ๕ วัน และตลอดดັบคำห์ให้มีเวลาเรียน ๓๐ ชั่วโมง ในปีหนึ่งมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๓๕ ดັบคำห์

อัตราเวลาเรียน

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมงในรอบดັบคำห์
ภาษาไทย	๔
ภาษาอังกฤษ	๓ หรือ ๕
สังคมศึกษา	๔
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น	๓
คณิตศาสตร์	๔
พละนาามัย	๒
ศิลปศึกษา	๒
หัตถศึกษา	๔ หรือ ๖
รวม	๓๐

หมายเหตุ

๑. อัตราเวลาเรียนภาษาอังกฤษและหัตถศึกษานั้น ถ้าเรียนภาษาอังกฤษ ๓ ชั่วโมง ต้องเรียนหัตถศึกษา ๔ ชั่วโมง ถ้าเรียนภาษาอังกฤษ ๕ ชั่วโมง ต้องเรียนหัตถศึกษา ๖ ชั่วโมง
๒. โรงเรียนต้องจัดให้มีกิจกรรมการลูกเสือ อนุกาชาด หรือกิจกรรมพิเศษอื่นๆ นอกเวลาเรียนที่กำหนดไว้ นี้ อย่างน้อยดັบคำห์ละ ๓ ชั่วโมง
๓. โรงเรียนต้องจัดให้มีการประชุมอบรม สวดมนต์ไหว้พระตามโอกาสอันควรและเหมาะสมแก่ท้องถิ่น นอกเวลาที่กำหนดไว้ นี้ อย่างน้อยดັบคำห์ละครึ่งชั่วโมง

หมวดภาษาไทย

ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับสื่อความคิดระหว่างมนุษย์ เด็กจึงควรได้เรียนรู้ภาษาของตนให้มากพอที่จะใช้ให้เป็นประโยชน์ในการติดต่อความหมายดังกล่าวในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังควรได้รับการอบรมให้รู้สัฟไพเราะของภาษา จนรู้ลักษณะในวรรณคดีของชาติอีกด้วย

ความมุ่งหมาย

การสอนภาษาไทยมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ในทางภาษาให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติพอเหมาะสมควรกับวัย ดังต่อไปนี้

๑. ให้สามารถใช้ภาษาได้ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน
๒. ให้สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อเป็นสื่อในการติดต่อและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
๓. ให้ได้ความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ และรู้สัฟไพเราะของบทประพันธ์ ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะเรียนวรรณคดีต่อไป
๔. ให้รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับคิดค้นหาเหตุผล และใช้คุณพินิจของคน
๕. ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยว่า เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย

สำหรับการสอนนั้น ครูพึงคำนึงอยู่เสมอว่า การเรียนวิชาทุกวิชาจำเป็นต้องใช้ภาษาไทย ครูจึงต้องคอยแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของเด็กในขณะที่เรียนวิชาอื่นด้วย

ครูควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้น เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้กิจกรรมเหล่านั้น สำหรับฝึกฝนทักษะทางภาษา มิใช่จัดให้เด็กฝึกฝนจากบทเรียนที่ไม่มีมีความหมายโดยตรงต่อชีวิตของเด็ก จุดมุ่งหมายอันสูงสุดของการสอนภาษาไทย คือ ให้เด็กสามารถใช้ภาษาอย่างแม่นยำและรวดเร็ว ครูจึงควรใช้วิธีสอนต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนและอบรมเด็กให้สามารถจับใจความในเวตาฟังและอ่าน และสามารถแสดงความคิดของตนด้วยการพูดและการเขียนเท่าที่จะสามารถทำได้

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
๑. การฟัง ให้รู้จักมรรยาทในการฟัง ฝึกให้ตั้งใจฟัง และฟังให้เข้าใจ ความหมายตาม ความประสงค์ ของผู้พูด สามารถเก็บใจความ หรือเนื้อเรื่องได้ เช่น ฟังคำอธิบาย การค้นหา การอธิบาย เรื่องที่น่าสนใจจากวิทยุ โฆวาท ฯลฯ ๒. การพูด ฝึกให้กล้าพูด กล้าแสดง ความคิดเห็น พูดให้ถูกต้องชัดเจน แจ่มแจ้ง ให้ผู้ฟังเข้าใจ ความหมายตรงตามจุดประสงค์ รู้จักวางท่าทางและมรรยาทในการพูดตามธรรมเนียมที่ดี ให้รู้จักตอบคำถาม ค้นหา เล่าเรื่อง รายงาน อธิบาย รู้จักพูดต้อนรับ เชิญเชิญ และแนะนำบุคคลให้รู้จักกัน	๑. การฟัง ให้รู้จักคิดตั้งหัวข้อคำถาม เพื่อช่วยในการฟัง สามารถเก็บใจความไปใช้ประโยชน์ได้ ให้รู้จักฟังด้วยความสงบ เช่น ฟังพระเทศน์ หรือสดมภ์ ฟังคำบรรยาย ฯลฯ ตามโอกาส ๒. การพูด ให้รู้จักพูดในสิ่งที่ตนควรจะสามารถใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเหมาะสมกับเรื่อง และ โอกาส เช่น พูดแสดงความคิดเห็นหรือเสียใจ พูดคัดค้านธุรกิจ พูดชี้แจงข้อเท็จจริง ฯลฯ	๑. การฟัง ให้มีสมาธิในการฟัง รู้จักฟังโดยใช้วิจารณญาณมีเหตุผล ใคร่ครวญ ไม่เชื่อเร็วเกินไป ให้รู้จักตั้งข้อสังเกตในเวลาที่ฟัง คำบรรยาย ปาฐกถา การอธิบาย ๒. การพูด ฝึกการพูดเช่นเดียวกับชั้นที่เดิมาให้ได้ยังขึ้น สามารถแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม รู้จักอธิบายปัญหาเกี่ยวกับการเรียนและอื่นๆ พูดให้มีเหตุผล รู้จักคิดก่อนพูด ไม่ขัดแย้งเร็วเกินไป ฝึกได้ว่าที่ บรรยายและสัมภาษณ์ในหัวข้อต่างๆ

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
๓. การอ่าน ให้อ่านแบบเรียนที่กำหนดให้และหนังสืออ่านประกอบทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง รวมทั้งเรื่องที่จะใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต เช่น ประกาศ รายงานการประชุม บันทึก รายงานการค้นคว้า หนังสือพิมพ์ ฯลฯ กวดขันหลักการอ่านและวิธีอ่านทั้งอ่านในใจ และอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง คล่องแคล่วรวดเร็ว และเข้าใจเนื้อความที่อ่านด้วย ผู้สอนออกเสียงให้ชัดถ้อยชัดคำ เหมือนเสียงพูดอ่านทำนองเสนาะได้ ให้รู้สึกไพเราะของข้อความที่อ่าน และเกิดความเพลิดเพลิน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวรรณคดีให้สนใจในการอ่านหนังสือ รู้จักเก็บใจความสำคัญ รู้จักใช้พจนานุกรม รู้จักใช้ห้องสมุด ให้ท่องจำบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้ว และ ร้อยกรองที่ไพเราะสละสลวยหรือเป็นคติ ให้รู้จักส่วนต่าง ๆ ของหนังสือและประโยชน์ของส่วนเหล่านั้น	๓. การอ่าน ให้อ่านแบบเรียนที่กำหนดให้ หนังสืออ่านประกอบทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง และหนังสือประเภทอื่น ๆ ที่สมควร กวดขันหลักการอ่าน และวิธีอ่านให้ดีขึ้น ทั้งการอ่านออกเสียง และอ่านในใจ รู้จักความหมายของถ้อยคำ และสังเกตลักษณะนิสัยของบุคคลในเรื่อง รู้จักเลือกหนังสืออ่าน เพื่อความรู้และความเพลิดเพลิน ผู้สอนอ่าน ทำนองเสนาะ เพื่อให้เกิดความครึกครื้นรื่นเริงและความสนใจในวรรณคดี ส่งเสริมใช้พจนานุกรมและวิธีใช้ห้องสมุดให้เกิดนิสัยที่ดีในการอ่าน ส่งเสริมการให้ท่องจำบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองที่ไพเราะสละสลวยหรือเป็นคติ	๓. การอ่าน ให้อ่านแบบเรียนที่กำหนดให้ หนังสืออ่านประกอบทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง และหนังสือประเภทอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับวัย กวดขันการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำ และความนิยมส่งเสริมการอ่านในใจ ให้สามารถเก็บใจความได้ถูกต้องรวดเร็วด้วยตนเอง รู้จักอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เข้าใจศัพท์และเนื้อเรื่องในหนังสืออ่าน รู้จักเปรียบเทียบลักษณะนิสัยของบุคคลในเรื่องกับคนจริง ๆ รู้จักเลือกหนังสือ อ่าน เพื่อความรู้และความเพลิดเพลิน ส่งเสริมให้เกิดนิสัยที่ดีในการอ่าน ส่งเสริมการค้นคว้าและการอ่านหนังสือในห้องสมุด เพื่อรู้จักใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ และให้มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ผู้สอนอ่าน ทำนองเสนาะ และส่งเสริมการท่องจำ เพื่อให้ซาบซึ้งในรสไพเราะของวรรณคดียิ่งขึ้น

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
๔. การเขียน การเขียนในชั้นนี้หมายถึง การคัดลายมือ การเขียนสะกดตัว เขียนตามคำบอก เรียงความ ย่อความ จดหมายและการเขียนอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ฝึกคัดลายมือให้สวยงาม ทั้งบรรจงและหวัดแกมบรรจง เขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด การเว้นวรรค วางช่องไฟ และเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ในการเขียนให้เพ่งถึงถึงคุณภาพ คือ เขียนได้ถูกต้อง รวดเร็ว สะอาด เรียบร้อย และได้ประโยชน์ตรงกับจุดประสงค์ รู้จักเรียงความเรื่องสั้นๆ จากประสบการณ์ รู้จักวางโครงเรื่องและลำดับข้อความ รู้จักทำบันทึกเกี่ยวกับความรู้ในวิชาต่างๆ ให้อยู่เรื่องนิทานหรือทำบันทึกย่อเกี่ยวกับวิชา เพื่อช่วยความจำ ให้เขียนจดหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน	๔. การเขียน ให้ทบทวนการเขียน สะกดตัว คำที่ยากขึ้นและให้เข้าใจความหมายของคำเหล่านั้น สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง ในการเขียนนั้นควรส่งเสริมให้รู้จักออมความ และเขียนได้รวดเร็ว สะอาด เรียบร้อย ให้เรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ หรือตามความคิดเห็น รู้จักเขียน คำตอบ ให้ตรงกับปัญหา เขียนบันทึกรายงานการทดลองค้นคว้าและรายงานการประชุม เขียนประกาศ แจ้งความ ข้อความโฆษณา บัตรเชิญ ให้อย่ความจากเรื่องที่ยาวขึ้น ให้เขียนจดหมายประเภทต่างๆ และกรอกข้อความในแบบพิมพ์ เช่น ใบสมัคร ใบรับรอง ฯลฯ	๔. การเขียน ให้เพิ่มความรู้เรื่องศัพท์ การสะกดตัว ความหมาย และการใช้ถ้อยคำให้มากขึ้น ส่งเสริมความประณีต ความรวดเร็ว ในการเขียน ให้เรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ หรือตามความคิดเห็น เพ่งถึงการวางโครงเรื่อง ลำดับข้อความ และการใช้สำนวนโวหาร รู้จักขยายความจากหัวข้อที่บันทึกไว้ เขียนบทสนทนา หรือบทละครง่าย ๆ สำหรับแสดงในชั้น เขียนบันทึกส่วนตัวเกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวัน บันทึกรายงานการศึกษา นอกสถานที่ และอื่นๆ ให้อย่ความจากเรื่องต่างๆ เช่น นิทาน หนังสืออ่าน ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ประกาศแจ้งความ คำบรรยาย โอวาท ฯลฯ ให้เขียนจดหมายส่วนตัว และระบุที่จำเป็น รู้จักกรอกข้อความในแบบพิมพ์ต่างๆ เช่น แบบพิมพ์ โทรเลข ออมสิน คำร้อง แบบสัญญา ฯลฯ

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
๕. หลักภาษาไทย การสอนหลักภาษาไทยในชั้น ควรสอนให้สัมพันธ์กับการใช้ภาษา ในการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใกล้ชิด ฝึกให้สังเกตลักษณะสำคัญของภาษา เช่น แบบสร้างของประโยค แบบสร้างของคำ ชนิดของคำต่าง ๆ รู้จักคำราชาศัพท์ และศัพท์ที่อ่านพบในแบบเรียน หรือหนังสืออื่น ๆ และสามารถใช้ได้ถูกต้อง	๕. หลักภาษาไทย สอนหลักภาษาไทยให้สัมพันธ์กับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาในการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ถูกต้อง เพิ่มความรู้เรื่องประโยค และชนิดของคำ กวดยัน วิธเขียนและอ่านหนังสือให้ถูกต้อง รู้ศัพท์และความหมายของศัพท์ให้มากขึ้น	๕. หลักภาษาไทย ทบทวนความรู้เดิม สอนให้สัมพันธ์กับการใช้ภาษาโดยกว้างขวางยิ่งขึ้น เพิ่มความรู้เรื่องประโยค วลี คำ พยางค์ อักษรวิธ และเครื่องหมายวรรคตอนเท่าที่จำเป็น ตลอดจนศัพท์และคำสุภาพตามสมควร

หมวดภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ประเทศต่าง ๆ นิยมใช้กันโดยทั่วไป และในชีวิตประจำวันของคนไทยก็เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษอยู่เสมอ ดังนั้นจึงต้องมีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน

ความมุ่งหมาย

การสอนภาษาอังกฤษมีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้กันแพร่หลายทั่วโลก เป็นกุญแจแห่งความรู้ และเป็นสิ่งสำคัญในการติดต่อกับต่างประเทศ
๒. เพื่อให้เด็กรู้จักใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือของความหมาย โดยให้ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน พอควรแก่ชั้น

๓. เพื่อให้เด็กเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ ว่าเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และให้รู้ว่าโอกาสที่จะได้พบเห็นภาษาอังกฤษนั้นมีอยู่เนือง ๆ

๔. เพื่อให้เด็กสนใจในการศึกษาหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมอยู่เสมอ

๕. เพื่อให้เด็กมีพื้นฐานในการศึกษาต่อและเพื่อช่วยการศึกษาวិชาอื่น ๆ ด้วย

ในการสอนนั้นครูต้องเข้าใจว่า ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาใหม่สำหรับเด็ก ครูจึงต้องเริ่มสอนด้วยทักษะที่ง่ายที่สุด และมีความหมายมากที่สุดให้แก่เด็ก แล้วจึงค่อยสอนทักษะที่ยากขึ้นตามลำดับ ในภายหลัง กล่าวสั้น ๆ คือ ครูควรสอน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามลำดับ แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า ครูจะต้องแยกสอนทักษะทางภาษาเป็นอย่าง ๆ ไป วิธีที่ถูกก็คือครูจะต้องสอนทักษะทั้ง ๔ ให้สัมพันธ์กันไปตลอดเวลา แต่ต้องเริ่มด้วยให้เด็กได้ฟัง พูด อ่าน และเขียน เนื้อหาที่นำมาสอนตามลำดับ

การฝึกฝนในสิ่งที่มีความหมาย เป็นหัวใจของการสอนภาษาอังกฤษ ดังนั้นครูจึงต้องเริ่มฝึกฝนด้วยการให้เด็กได้ใช้ทักษะทางภาษา เกี่ยวกับสิ่งซึ่งอยู่รอบตัวเด็ก และเกี่ยวกับประสบการณ์ของเด็ก

ในการสอนภาษาอังกฤษ ทักษะทางภาษานั้นนับว่ามีส่วนสำคัญมากกว่าเนื้อหา ดังนั้นครูจึงควรมุ่งสอนให้เด็กมีความชำนาญในการใช้ภาษา มากกว่าที่จะสอนให้เด็กอ่านแบบเรียนได้หมดเล่มในเวลาที่กำหนดให้

รายการสอน

๑. การฟังและการพูด (Listening and Speaking)
๒. การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) และอ่านในใจ (Silent Reading)
๓. การเขียน (Writing)
๔. ไวยากรณ์การยะ (Functional Grammar)

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
การฟังและการพูด ๑. ฟังให้สามารถฟังเข้าใจ และใช้ถ้อยคำที่สุภาพและถูกต้อง ในการสนทนา ๒. ฟังให้สามารถนำศัพท์ (Vocabulary) และรูปประโยค จากหนังสือเรียนมาใช้ในการพูด การอ่าน ๑. ฟังให้สามารถอ่านหนังสือที่กำหนดให้ ให้เข้าใจและออกเสียงได้ถูกต้องตามความนิยมของเจ้าของภาษา ๒. ให้อ่านบทประพันธ์ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของบทประพันธ์นั้น และให้ฝึกความจำโดยให้ท่อง	การฟังและการพูด ๑. ฟังให้สามารถฟังเข้าใจ และใช้ถ้อยคำที่สุภาพและถูกต้องในการสนทนา ถ้อยคำที่นำมาสอนเพิ่มเติมให้มีความยากง่ายพอเหมาะกับชั้นเรียน ๒. ฟังให้สามารถนำศัพท์ (Vocabulary) และรูปประโยค ในหนังสือเรียนมาใช้ในการพูด การอ่าน ๑. ฟังให้สามารถอ่านหนังสือที่กำหนดให้ ให้เข้าใจและออกเสียงได้ถูกต้องตามความนิยมของเจ้าของภาษา ๒. ให้อ่านบทประพันธ์ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของบทประพันธ์นั้น และให้ฝึกความจำโดยให้ท่อง	การฟังและการพูด ๑. ฟังให้สามารถฟังเข้าใจ และใช้ถ้อยคำที่สุภาพ และถูกต้องในการสนทนา ถ้อยคำที่นำมาใช้ให้ยากขึ้นกว่าชั้นต้นๆ แต่ให้พอเหมาะกับชั้น ๒. ฟังให้สามารถนำศัพท์ (Vocabulary) และรูปประโยค จากหนังสือเรียนมาใช้ในการพูด ๓. ฟังให้สนทนาเรื่องง่ายๆ เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การอ่าน ๑. ฟังให้สามารถอ่านหนังสือที่กำหนดให้ ให้เข้าใจและออกเสียงได้ถูกต้อง เมื่อได้ฝึกเด็กพอสมควรแล้ว ให้นำข้อความจากหนังสืออื่นที่อยู่ในระดับเดียวกัน มาให้อ่าน เป็นครั้งคราว ๒. ฟังให้อ่าน และเข้าใจ บัณฑิตของที่ใช้เป็นประจำ และ บัณฑิต ประกาศ ที่เห็น กันอยู่บ่อยๆ

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
บทประพันธ์ที่สั้นๆ ตลอดจน บทประพันธ์ที่ให้น่าสนใจควรเป็น บทประพันธ์สั้นๆ การเขียน ๓. ฝึกให้สามารถเขียน อักษรตัวพิมพ์ก่อน พร้อมกับ ให้รู้จักใช้อักษรไปด้วย แล้ว จึงให้เขียนอักษรตัวเขียน ๒. ให้สามารถถอดออกประ- โยคจากหนังสือหรือกระดานดำ ได้ถูกต้อง ๓. ให้รู้จักใช้อักษรตัว- ใหญ่ (Capital Letters) และ เครื่องหมายวรรคตอน เท่าที่ ปรากฏในหนังสือเรียน	บทประพันธ์ที่สั้นๆ ตลอดจน บทประพันธ์ที่ให้น่าสนใจ ควรเป็น บทประพันธ์สั้นๆ ในการสอนอ่านนี้ให้ครูสอน หลักการแยกและผสมอักษรกับ การออกเสียงไปด้วยตามที่เห็น สมควร การเขียน ๓. ให้สามารถถอดออกประโยค จากหนังสือหรือกระดานดำได้ ถูกต้อง ๒. ให้รู้จักตัวอักษรตัว ใหญ่ (Capital Letters) และ เครื่องหมายวรรคตอนเท่าที่ปรากฏ ในหนังสือเรียน ๓. ให้ฝึกเขียนลายมือโดย กวดขันความสะอาด ความเป็น ระเบียบและความชัดเจนของตัว อักษร	๓. ให้อ่านบทประพันธ์ที่ กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง เข้าใจ ความหมายของบทประพันธ์นั้น และให้ฝึกความจำโดยให้ท่อง บทประพันธ์ที่สั้นๆ บทประ- พันธ์ที่ให้น่าสนใจควรเป็นบทประ- พันธ์สั้นๆ ตลอดจน ในการสอนอ่านนี้ให้ครูสอน หลักการแยกและผสมอักษรกับ การออกเสียงไปด้วยตามที่เห็น สมควร การเขียน ๓. ให้รู้จักใช้เครื่องหมาย วรรคตอนเท่าที่ปรากฏในหนังสือ เรียน ๒. ให้ฝึกเขียนลายมือโดย กวดขัน ความสะอาด ความ เป็นระเบียบและความชัดเจนของ ตัวอักษร ๓. ให้สามารถเขียนตัว สะกดและเขียนตามคำบอก ซึ่ง มีความยากง่ายเสมอ หนังสือ เรียน

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
๔. ให้ฝึกเขียนตามมือ โดย ทวนข้อความสระอาค ความเป็น ระเบียบ และความชัดเจนของ ตัวอักษร ตามวิธีเขียนที่ถูกต้อง ๕. ให้สามารถเขียนตัว- สะกดและเขียนตามคำบอกจาก ข้อความซึ่งมีความยากง่ายเสมอ กับหนังสือเรียน ๖. ให้สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม แต่งประโยคง่าย ๆ ได้ ให้ฝึกหัดบ่อย ๆ โดยถือ หนังสือเรียนเป็นหลัก ไวยากรณ์ ในชั้นจะเริ่มสอนไวยากรณ์ โดยแยกเป็นวิชาหนึ่งต่างหากไม่ ได้ ควรสอนไวยากรณ์การยะ (Functional Grammar) คือ ครูต้องนำประโยคมาสอนให้นัก- เรียนเข้าใจความหมายเสียก่อน แล้วจึงหัดให้ใช้ประโยคโดยไม่ ต้องให้รู้จักว่าคำไหนเรียกว่า Noun, Verb ฯลฯ ไปก่อน หรือ อีกนัยหนึ่งคือ ให้ฝึกทักษะทั้ง ๔	๔. ให้สามารถเขียนตาม คำบอกจากข้อความซึ่งมีความ ยากง่ายเสมอหนังสือเรียน ๕. ให้สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม แต่งประโยคง่าย ๆ ให้ฝึกหัดบ่อย ๆ โดยถือหนังสือ เรียนเป็นหลัก ไวยากรณ์ ความรู้เรื่องไวยากรณ์นี้ ให้ สอนรวมไปกับการฝึกทักษะทั้ง ๔ ไม่ต้องแยกสอนต่างหาก	๔. ให้สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม แต่งประโยคง่าย ๆ ได้ ให้ฝึกหัดบ่อย ๆ โดยถือ หนังสือเรียนเป็นหลัก ไวยากรณ์ ความรู้เรื่องไวยากรณ์นี้ ให้ สอนรวมไปกับการฝึกทักษะทั้ง ๔ ไม่ต้องแยกสอนต่างหาก

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
โดยยังไม่ต้องให้รู้จัก Parts of Speech แต่ครูอาจนำให้นักเรียนสังเกตหลักการใช้ภาษาจากประโยคที่ได้ฝึกมาแล้ว หมายเหตุ ในการสอนภาษาอังกฤษนั้นไม่ควรมุ่งเร่งสอนหนังสือเรียนให้จบเล่ม แต่ต้องฝึกให้ใช้ศัพท์ และรูปประโยคในหนังสือเฉพาะบทที่เรียนไปแล้ว ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียนรวมกันไป ส่วนบทที่ยังไม่ได้เรียนให้นำไปเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	หมายเหตุ ถ้าในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ยังสอนหนังสือเรียนไม่จบ ให้สอนต่อไปจนจบก่อน ถ้าสอนจบเต็มแล้ว ให้ใช้หนังสือเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ต่อไป 	หมายเหตุ ถ้าในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ยังสอนหนังสือเรียนไม่จบ ก็ให้สอนจนจบก่อน ถ้าสอนจบแล้ว ให้ใช้หนังสือเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ต่อไปจนจบ

หมวดสังคมศึกษา

สังคมศึกษาเป็นวิชาที่ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม และทางธรรมชาติของมนุษย์ ในการสอนสังคมศึกษานี้ ครูควรมุ่งจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เด็กทุกคนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติอันพึงปรารถนาในสังคมของตน

ความมุ่งหมาย

การสอนสังคมศึกษามีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

๑. ให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม
๒. ให้เด็กมีความรู้และให้รู้จักซาบซึ้งในความเป็นมาในทางการเมือง ทางสังคมและทางวัฒนธรรม ซึ่งชนแต่ละชาติได้สร้างมรดกขึ้นมาตามประวัติศาสตร์ของชาตินั้น ๆ
๓. ให้เด็กยอมรับคุณค่าในทางศีลธรรมและวัฒนธรรม และยินยอมปฏิบัติตามด้วยความจริงใจ
๔. ให้เด็กมีความเข้าใจว่า สมาชิกของสังคมย่อมมีหน้าที่อันควรประกอบให้แกสังคมตามวิถีทางของเขา สอนให้เด็กรู้จักเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ และฐานะทางสังคมของบุคคลนั้น
๕. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับระบบการปกครองในปัจจุบัน
๖. ให้เด็กรู้จักสิทธิและหน้าที่ ตลอดจนความรับผิดชอบซึ่งพลเมืองแต่ละคนพึงมีต่อสังคมประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่องความมั่นคงและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศชาติ
๗. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการผลิต การบริโภค และการส่งวนทรัพยากรของสังคม
๘. ให้เด็กรู้จักเหตุผล รู้จักประเมินผล ยอมรับหลักการและกระบวนการที่ถูกต้องในการแก้ปัญหา

รายการสอน

๑. คณิตธรรม
๒. หน้าที่พลเมือง
๓. ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์
๔. ประวัติบุคคลสำคัญ
๕. สถานที่และวัตถุสำคัญของชาติ
๖. ขาวและเหตุการณ์

การสอนในโรงเรียนควรจะต้องเสริมให้เด็กได้รับความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักวิชาและข้อเท็จจริงในเรื่องที่กล่าวมานี้ โดยจัดเนื้อหาเรื่องให้เหมาะสมกับระดับความสามารถตามความสนใจของเด็ก ทั้งนี้ควรคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนด้วย นอกจากนี้ ครูควรใช้วิธีการที่ถูกต้องในการสอน เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีทักษะ ความสามารถและทัศนคติที่ดีต่อสังคมเป็นส่วนรวม ดังนั้นการสอนสังคมศึกษาจึงควรเริ่มต้นด้วยการจัดประสบการณ์ให้เด็กมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับชุมชน แล้วจึงค่อยๆ ขยายวงให้กว้างออกไปจนคลุมถึงประเทศและโลก

ด้วยเหตุที่ประเทศไทยเป็นประเทศประชาธิปไตย การสอนสังคมศึกษาจึงจำเป็นต้องเน้นหนักในเรื่องฝึกฝนอบรมให้เด็กเลื่อมใส และปฏิบัติตามหลักและวิธีการประชาธิปไตยในระหว่างที่เด็กอยู่ในโรงเรียนนั้น ครูต้องสอนให้เด็กรู้จักใช้สิทธิของตนในขอบเขตของกฎข้อบังคับ ให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ให้รู้จักช่วยเหลือกัน สามารถทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะได้ ให้มีสัมมาคารวะต่อกัน และที่สำคัญที่สุด ก็คือ ให้เด็กรู้จักค้นคว้าปัญหาของสังคมและกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อช่วยแก้ไขปัญหานั้นให้ดีขึ้น.

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
--------------	--------------	--------------

ศีลธรรม ให้หิบบยกหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งในรายการต่อไปนี้^{๕๕} ในชั้นต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับเหตุการณ์ และมุ่งผลในทางปฏิบัติเป็นสำคัญ หัวข้อหนึ่ง ๆ อาจต้องสอนซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง และในชั้นต่าง ๆ กัน

๑. พุทธประวัติโดยย่อ
๒. พระรัตนตรัย ความหมายและคุณของพระรัตนตรัย
๓. เบญจศีล เบญจธรรม อุโบสถศีล
๔. วิถีปฏิบัติที่พุทธมามกะพึงกระทำ
๕. ให้ยกพุทธภาษิตที่เกี่ยวกับหัวข้อธรรมที่เรียนมาประกอบตามสมควร
๖. ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม เช่น การ^{๕๖}เจียงพระ วัน^{๕๗}ตรุษวันสงกรานต์ ฯลฯ
๗. ธรรมจริยา ได้แก่ การตรงต่อเวลาและหน้าที่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูและระอบายค่อบาป การคบมิตร ความสุภาพอ่อนน้อม ความเมตตา กรุณา ความโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความอดุสสำหะ ความกล้าหาญ ความมัธยัสถ์ ความสามัคคี ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา การถือประโยชน์ส่วนรวม อบายมุขและการหัก^{๕๘}เคยงจากอบายมุข
๘. คุณสมบัติของผู้ดี และมรรยาทในสังคม ตามสมควรแก่ชั้นและวัย

หมายเหตุ ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอื่นนอกจากศาสนาพุทธ อาจสอนหัวข้อธรรมะในศาสนาอื่นประกอบได้ด้วย แต่ทั้งนี้จะต้องได้มีประมวลการสอน ซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการของภาคศึกษานั้น ๆ เป็นผู้อนุมัติ

หน้าที่พลเมือง	หน้าที่พลเมือง	หน้าที่พลเมือง
การปฏิบัติตนในทางที่ชอบ ต่อโรงเรียน	การ รักษา โบราณสถาน ศิลปวัตถุและสาธารณสมบัติ	การ ปกครอง ตาม ระเบียบ รัฐธรรมนุญโดยย่อ
การประกอบอาชีพ การส่งเสริมอาชีพของคนไทย	การปกครองส่วนภูมิภาค	สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่
การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	การปฏิบัติตนในทางที่ชอบ ต่อชุมชนและชาติ	ตามรัฐธรรมนูญ ความรู้เกี่ยวกับการเลือก ^{๕๙} ตง

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
การปกครองส่วนท้องถิ่น จุดประสงค์และความจำเป็น ของรัฐที่ต้องเก็บภาษีอากร ภูมิศาสตร์—ประวัติศาสตร์ ๑. โลก ดัชนีฐานและขนาด ข้อพิสูจน์ว่าโลกกลม ๒. ดวงอาทิตย์ ดัชนีฐาน และ ขนาด เปรียบ เทียบ กับโลก ระยะห่างจากโลก ๓. ดวงจันทร์ ดัชนีฐานและ ขนาด เปรียบ เทียบ กับโลก และ ดวงอาทิตย์ ระยะห่างจากโลก	พระมหากษัตริย์กับการปกครอง ระบอบรัฐธรรมนูญ ความ เจริญ ก้าว หน้า ของ บ้านเมือง การทำนุบำรุง และช่วยส่งเสริม โดยการร่วมมือช่วยเหลือ ภาษีอากรให้แก่รัฐบาลตาม กฎหมาย ภูมิศาสตร์—ประวัติศาสตร์ ๑. โลกและดวงจันทร์ การ หมุน ของ โลก และ ดวงจันทร์ กลางวัน กลางคืน ข้างขึ้น ข้างแรม น้ำขึ้นน้ำลง ๒. ไอน้ำ เมฆ หมอก น้ำ ค้าง ฝน ลูกเห็บ หิมะ ๓. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อาณาเขต ขนาด รูปร่าง ฝั่ง- ทะเล แหวม เกาะ อ่าว ภูเขา แม่น้ำ บึง ทะเลสาบ ทรัพยากร การสงวนทรัพยากร ผลิตภัณฑ์	สิทธิและหน้าที่ในการเลือก ตั้ง การปกครองส่วนกลาง กระ- ทรวง และหน้าที่ของกระทรวง หลักความยุติธรรม ในการ จัดเก็บภาษีอากร การใช้จ่ายของรัฐจากภาษี อากร ภูมิศาสตร์—ประวัติศาสตร์ ๑. ฤดูและภูมิอากาศ เหตุ ที่เกิดฤดู ฤดูสำคัญ ภูมิอากาศ ของโลก แบ่งเป็น เขตหนาว อบอุ่นและร้อน ภูมิประเทศทำ ให้ภูมิอากาศแตกต่างกัน ๒. ดม เหตุที่เกิด ลมบก ลมทะเล ดม มรสุม เหตุที่เกิด ลมมรสุมในประเทศไทย ลมไต้ฝุ่น เหตุและ บริเวณที่เกิด ลักษณะและผล ๓. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย การเกษตร การป่าไม้ การ ชลประทาน การประมง การ ทำเหมืองแร่ การอุตสาหกรรม การค้า ดินค้าเข้าสินค้าออก การ

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
๔. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย โดยตั้งเขป ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร การทำมาหากิน การคมนาคม ๕. แผนที่ การอ่าน และเขียนแผนที่ประเทศไทย แสดงเส้นแวงเส้นรุ้ง เส้นขนานเขตแม่น้ำ ภูเขา เมืองหลวง ให้รู้จักใช้ลูกโลกประกอบ การเรียนภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ ๖. ภูมิศาสตร์ ประเทศจีน ดาว เวียดนาม กัมพูชา พม่า ให้รู้จักที่ตั้งเมืองหลวง การทำมาหากิน สินค้า การคมนาคมติดต่อกับประเทศไทย ลักษณะที่คล้ายคลึง และ ที่แตกต่าง กับประเทศไทยโดยตั้งเขป ๗. ประวัติชนชาติไทยโดยตั้งเขป	๔. แผนที่ การอ่านและเขียนแผนที่ประเทศไทย แสดงเมืองท่า เมืองสำคัญ ทางรถไฟ ทางหลวงสายที่สำคัญ ๕. การใช้ลูกโลก ให้รู้จักเส้นรุ้ง เส้นแวง และให้รู้ที่ตั้งของประเทศใกล้เคียงที่เรียนในชั้น ๖. ภูมิศาสตร์ประเทศสหพันธรัฐมลายา สิงกา อินเดี และปากีสถาน ให้รู้จักที่ตั้งเมืองหลวง การทำมาหากิน สินค้า การคมนาคมติดต่อกับประเทศไทย ๗. ประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยา การตั้งกรุงศรีอยุธยา	คมนาคม การขนส่ง การสื่อสาร เมืองสำคัญ พดเมือง ความหนาแน่น ดัชนีชาติ ศาสนา ๔. แผนที่ การอ่านและการเขียนแผนที่ประเทศไทย ให้ละเอียดขึ้นโดยเพิ่มสายการเดินทาง เรือ สายการเดินทางอากาศภายในประเทศ อ่านแผนที่ทวีปเอเชีย ๕. ภูมิศาสตร์ ประเทศญี่ปุ่น ฟิปปินส์ อินโดนีเซีย ให้รู้ที่ตั้งเมืองหลวง การทำมาหากิน สินค้า การคมนาคมติดต่อกับประเทศไทย ลักษณะที่คล้ายคลึงและแตกต่างกับประเทศไทยโดยตั้งเขป ๖. ให้รู้จักสายการเดินทางรอบโลก โดยทางเรือ ทางอากาศ ตลอดจนเมืองท่าเรือ และท่าอากาศยานที่สำคัญ ๗. ประวัติศาสตร์สมัยกรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ การกู้

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
ถิ่นเดิมของชนชาติไทยในแถบใต้ของประเทศจีน อาณาจักรช้ายถาว และอาณาจักรน่านเจ้าโดยตั้งเขป เหตุที่ต้องอพยพ การอพยพไปเป็นไทยต่างๆ ชนชาติเดิมในสุวรรณภูมิ ตะวัน มอญ ขอม อำนาจของขอมในดินแดน ๘. ประวัติศาสตร์สมัยกรุงสุโขทัย การตั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี เหตุการณ์สำคัญในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหง การรวมอำนาจการปกครองกรุงสุโขทัยกับกรุงศรีอยุธยา	เป็นราชธานี การรวมอำนาจการปกครองกรุงสุโขทัย กับ กรุงศรีอยุธยา ความสัมพันธ์กับประเทศกัมพูชา ถาว พม่า จีน ญี่ปุ่น โปรตุเกส อังกฤษ ฝรั่งเศส ฮอลันดา การ ปรับปรุง บ้านเมือง ในด้านการปกครอง การเสียกรุงครั้งที่หนึ่ง การกู้อิสรภาพ เหตุการณ์สำคัญ ในรัชสมัยของพระนารายณ์ เหตุการณ์สำคัญ ในรัชสมัยพระนารายณ์จนถึงการเสียกรุงครั้งที่สอง	อิสรภาพ และการตั้งกรุงธนบุรี การตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ ความสัมพันธ์ กับ ประเทศลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ความสัมพันธ์ กับ ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ และเหตุการณ์สำคัญในรัชกาล เหตุการณ์สำคัญในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ เหตุการณ์สำคัญในประเทศและการติดต่อกับต่างประเทศในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ การเปลี่ยนแปลงและ การปรับปรุงการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ตีบมาจนถึงพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ พระราชทานรัฐธรรมนูญ

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
ประวัติบุคคลสำคัญ ให้ เรียนประวัติย่อของบุคคลต่อไป นี้.— พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหง พันท้ายนรสิงห์ พระยาพิชัยดาบหัก พระพุทธเลิศหล้านภาลัย ท้าวสุรนารี เอ็ดเวิร์ด เจนเนอรัล หลุย ปาสเตอร์ สถานที่และวัตถุสำคัญของ ชาติ ให้รู้จักสถานที่ และวัตถุสำคัญ ต่อไปนี้ว่า คืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง พระแท่นมนังคศิลา พระปฐมเจดีย์ พระพุทธชินราช พระบรมธาตุไชยา พระธาตุพนม	ประวัติบุคคลสำคัญ ให้ เรียนประวัติย่อของบุคคลต่อไป นี้.— พระเจ้าอู่ทอง พระสุริโยทัย พระนเรศวร พระนารายณ์ พระยาโกษาธิบดี (ปาน) ศรีปราชญ์ ชาวบ้านบางระจัน กักกิดเฮดโม มาร์โคนี ออร์วิล และวิลเบอร์ ไรท์ สถานที่และวัตถุสำคัญของ ชาติ ให้รู้จักสถานที่ และ วัตถุสำคัญ ต่อไปนี้ว่า คืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ดอนเจดีย์ พระมาตาเบียง พระแสงดาบคาบค่าย พระแสงปืนต้นข้ามแม่น้ำ - สะโดง วัดพนัญเชิง	ประวัติบุคคลสำคัญ ให้ เรียนประวัติย่อของบุคคลต่อไป นี้.— พระเจ้ากรุงธนบุรี พระพุทธยอดฟ้าฯ ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร เจ้าพระยาพระคลัง (หน) สุนทรภู่ พระจอมเกล้าฯ พระจุลจอมเกล้าฯ พระมงกุฎเกล้าฯ ฟลอเรนซ์ ในดิงเกด ชอมส์ เอ เอคิเด็น สถานที่และวัตถุสำคัญของ ชาติ ให้รู้จักสถานที่ และ วัตถุสำคัญ ต่อไปนี้ว่า คืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ประตึกหินเขาพระวิหาร และพิมาย พระแก้วมรกต วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพน พระปรางค์วัดอรุณ วัดเบญจมบพิตร

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
พระบรมราชา จัหวัดนคร ศรีธรรมราช พระธาตุหริภุญชัย พระธาตุเชิงชุม พระบรมมหาราชวัง สถานเฝ้าขวา ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่ามีสิ่งสำคัญ ที่สมควรให้นักเรียนรู้ นอกจากที่ ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ก็ให้นำ มาสอนเพิ่มเติมด้วย ข่าวและเหตุการณ์ ให้ทราบ ข่าวภายในประเทศและข่าวต่าง ประเทศที่สำคัญ	พระมงคลบพิตร พระนอนจักรีดิษฐ์ พระพุทธรูป พระพุทธรูปหิรัญ พระพุทธรูปโสธร หอสมุดแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่ามีสิ่งสำคัญ ที่สมควรให้นักเรียนรู้ นอกจากที่ ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ก็ให้นำ มาสอนเพิ่มเติมด้วย ข่าวและเหตุการณ์ ให้ทราบ ข่าวภายในประเทศและข่าวต่าง ประเทศที่สำคัญ	วัดสุทัศน์ พระราชวังบางปะอิน คอยด์เทพ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระสุโขทัยไตรมิตร ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่ามีสิ่งสำคัญ ที่สมควรให้นักเรียนรู้ นอกจากที่ ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ก็ให้นำ มาสอนเพิ่มเติมด้วย ข่าวและเหตุการณ์ ให้ทราบ ข่าวภายในประเทศ และข่าว ต่างประเทศที่สำคัญ

หมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

วิทยาศาสตร์เบื้องต้นเป็นวิชา ว่าด้วยสิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ โดยมนุษย์ มุ่งศึกษาให้เข้าใจลักษณะ ต้นเหตุและผลต่อเนื่องอันเกิดจากสิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ เหล่านั้น พร้อมทั้งคิดหาทางนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของตน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ความมุ่งหมาย

การสอนวิทยาศาสตร์มีความมุ่งหมายให้เด็กมีพัฒนาการดังต่อไปนี้

๑. เพื่อฝึกฝนเด็กให้เป็นผู้สนใจและรู้จักสังเกตธรรมชาติที่แวดล้อมตนอยู่
๒. ให้มีความรู้ในสิ่งทั้งหลายและปรากฏการณ์รอบตัวว่าเป็นอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
๓. ให้มีความเข้าใจเหตุผล พร้อมทั้งจะค้นคว้าหาความจริงเพิ่มเติม เพื่อเป็นความรู้-รากฐานนำไปสู่วิชาวิทยาศาสตร์
๔. ให้นำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขความเป็นอยู่ของตนและชุมชนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
๕. ให้รู้จักใช้วิธีการวิทยาศาสตร์สำหรับแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของตนได้
๖. ส่งเสริมให้เด็กมีความสนใจและเพลิดเพลินในงานอดิเรกทางด้านวิทยาศาสตร์
๗. ให้เข้าใจในผลงานของวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านที่เป็นคุณและด้านที่อาจให้โทษแก่สังคม
๘. ให้รู้จักใช้และรักษาดำรงวัฒนธรรมที่ดีและสิ่งสวยงามตามธรรมชาติ
๙. ให้รู้จักใช้และสงวนทรัพยากรธรรมชาติ
๑๐. ให้รู้จักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในด้านวิทยาศาสตร์
๑๑. ให้มีนิสัยในการริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมให้เป็นนักประดิษฐ์ ทั้งเพื่อเป็นรากฐานการประกอบดีมาอาชีพ

ความรู้และความเข้าใจ สิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ เป็นส่วนสำคัญในการสอน วิทยาศาสตร์ก็จริงอยู่ แต่ก็มีได้มีความสำคัญมากเท่าวิธีการที่ครูและเด็กจะใช้สำหรับศึกษาหาความรู้ กล่าวคือ ครูจะต้องสอนทั้งความรู้และวิธีการแสวงหาความรู้คู่กันไปด้วย

วิธีแสวงหาความรู้ที่ให้ผลแน่นอนนั้น คือการแสวงหาโดยวิธีการวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้แก่ การศึกษาปัญหาอย่างถี่ถ้วน จากตั้งปัญหาให้อยู่ในขอบเขตที่จะศึกษาได้ รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาให้เที่ยงตรง บันทึกไว้อย่างมีหลักฐาน แล้วจึงตั้งสมมุติฐานในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งทดสอบสมมุติฐานของคนว่า สามารถแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ แล้วจึงสรุปผลการศึกษาของตน โดยเที่ยงตรง

ผลงานทางวิทยาศาสตร์นั้นตกทอดมาถึงตัวเด็กได้ก็โดยวิธีการดังกล่าวข้างต้นนี้ นักวิทยาศาสตร์ชาติต่าง ๆ ทั่วโลกได้ศึกษาเรื่องราวทั้งหลาย และบันทึกผลการศึกษาไว้ เพื่อเปิดโอกาสให้คนอื่นได้นำผลการศึกษาของเขาไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป ครูจึงควรสอนให้เด็กซาบซึ้งในคุณค่าของมรดกอันนี้ และควรสอนให้เด็กเห็นความจำเป็นที่จะสร้างมรดกชนิดเดียวกันให้แก่คนรุ่นหลังด้วย

ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษานอกสถานที่ ควรสอนธรรมชาติที่ใกล้ชิดกับตัวเด็กก่อน แล้วจึงค่อยสอนถึงธรรมชาติที่ห่างออกไปตามลำดับ และควรสอนให้เด็กรู้จักสังเกต ทดลอง บันทึกข้อมูล และสรุปผล

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
การชั่ง ตวง วัด การชั่ง ตวง วัด ตามระบบ เมตริกและอังกฤษ การวัดเส้นตรง เส้นโค้ง เส้นรอบวง เส้นผ่าศูนย์กลาง โดยใช้ตลับหรือเชือกเทียบกับ ไม้วัด การหาพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมมุม ฉากโดยวิธีทดลอง การหาปริมาตรของรูปทรง สี่เหลี่ยมลูกบาศก์โดยวิธีทดลอง การชั่ง ให้รู้จักใช้เครื่อง ชั่งสปริง	การชั่ง ตวง วัด การเปรียบเทียบมาตรา ระหว่างระบบเมตริกกับอังกฤษ การวัดเส้นผ่าศูนย์กลางภายใน นอกภายในของรูปทรงกระบอก กลวง รูปทรงกลม โดยใช้ แคลิเปอร์ การหาพื้นที่ของรูปสาม เหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม โดยวิธี ทดลอง การหาปริมาตรของของ- เหลวและของทรงกลม โดยวิธี ทดลอง การชั่ง ให้รู้จักใช้เครื่อง ชั่งคัน	การชั่ง ตวง วัด การคำนวณเปรียบเทียบ มาตราระหว่างระบบเมตริกกับ อังกฤษ การวัดให้วัดละเอียดยิ่งขึ้น โดยใช้เวอร์เนีย การหาพื้นที่ของวงกลมโดย วิธีทดลอง การหาปริมาตรของของที่มี รูปทรงกระบอก พีระมิด ปริซึม และกรวยกลมโดยวิธีทดลอง การชั่ง ให้รู้จักใช้เครื่องชั่ง ต้องแขน
สิ่งที่มีชีวิต พืช ส่วนต่าง ๆ ของพืช การดำรงชีวิตของพืช สัตว์ สัตว์มีกระดูกสันหลัง และไม่มีกระดูกสันหลัง เรื่องที่ น่าสนใจของสัตว์จำพวกปลา ประโยชน์ของสัตว์และพืช ที่เรียน	สิ่งที่มีชีวิต พืช พืชดอกและพืชไร้ดอก การขยายพันธุ์ สัตว์ สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ปีก สัตว์ เลี้ยงดูด้วยนม ประโยชน์ของสัตว์และพืช ที่เรียน	สิ่งที่มีชีวิต ชีวิตเกิดเองไม่ได้ การส่งวนพันธุ์ การคัด เลือก การผสมพันธุ์ การบำรุง พันธุ์ พืชและสัตว์

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
สื่อสารและพลังงาน สมบัติของสสาร สถานะของสสาร แหล่งกำเนิดความร้อน ประโยชน์ของความร้อน ความรู้เกี่ยวกับร้อนหนาว น้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติและธรรมชาติของน้ำ แหล่งกำเนิดแสง แสงสว่าง ตัวกลาง และเงา ประโยชน์ของแสง จันทรุปราคา สุริยุปราคา แหล่งหล้า หิน ดิน การผุพัง ดินอุดมและประโยชน์ การ ดัน สะเทือน ทำให้เกิดเสียง	สื่อสารและพลังงาน สมบัติของของแข็ง ของเหลว และก๊าซ อุณหภูมิ การอ่านเทอร์โมมิเตอร์ ผลของความร้อน ใอน้ำในอากาศ ใอน้ำเดือด การสะท้อนของแสง การแตกแยกของแสงเป็นสีรุ้ง แหล่งน้ำบนพื้นโลก การไหลของน้ำ ความสามารถในการละลาย การกลั่น การกรอง การสะท้อนของเสียง	สื่อสารและพลังงาน การเปลี่ยนแปลงสถานะของสสาร ประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงนี้ การส่งผ่านความร้อน การนำความร้อน ความจุความร้อน และประโยชน์ น้ำแข็ง การหลอมเหลว การ หัก เเห ของ แสง อย่างง่าย ๆ ส่วน ประกอบ ของ อากาศ อากาศมีน้ำหนัก ความกดดันของอากาศ บาโรมิเตอร์
แรงธรรมชาติ แรงตึงผิว กัมมันตัม เรือใบ ว่าว แรงน้ำไหล ประตุน้ำ การทดน้ำ ประโยชน์และโทษของแรงตมและแรงน้ำ	แรงธรรมชาติ แรงน้ำตก ระหัด ไฟฟ้า-น้ำตก แรงดันของใอน้ำ เครื่องจักรกลใอน้ำ แรงดันของอากาศ บอลดุน เครื่องร้อน	แรงธรรมชาติ แรงจากเชื้อเพลิง เครื่องยนต์ เครื่องบิน แรง จากไฟฟ้า ให้แสง ความร้อนและพลังงานอื่น ๆ แรงความโน้มถ่วง

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผลงานทางวิทยาศาสตร์ ให้นักเรียนรู้ผลงานทางวิทยาศาสตร์ที่ค้นพบและเป็นที่สนใจกันในปัจจุบัน ตามความเหมาะสมกับชั้นและวัย	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผลงานทางวิทยาศาสตร์ ให้นักเรียนรู้ผลงานทางวิทยาศาสตร์ที่ค้นพบและเป็นที่สนใจกันในปัจจุบัน ตามความเหมาะสมกับชั้นและวัย	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผลงานทางวิทยาศาสตร์ ให้นักเรียนรู้ผลงานทางวิทยาศาสตร์ที่ค้นพบและเป็นที่สนใจกันในปัจจุบัน ตามความเหมาะสมกับชั้นและวัย

หมายเหตุ

ในการสอนวิทยาศาสตร์ ให้สอดแทรกการส่งวนทรัพยากรธรรมชาติไปด้วย และควรแนะแนวทางให้นักเรียนได้นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

หมวดคณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่วัดด้วยปริมาณ ซึ่งได้แก่จำนวน เวลา ระยะทาง พื้นที่และปริมาตร ต้องอาศัยการคิดคำนวณอย่างเที่ยงตรง จึงจะใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ เมื่อแยกส่วนแล้วเราจะเห็นได้ว่า คณิตศาสตร์ ประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ คือ (๑) ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ ปริมาณ (๒) มาตรฐานสำหรับแบ่งส่วนและวัดปริมาณ เพื่อให้เข้าใจตรงกัน (๓) หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับแก้ปัญหาเกี่ยวกับปริมาณ

ความมุ่งหมาย

การสอนคณิตศาสตร์มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการแก่เด็ก ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อให้รู้จักคุณค่าของคณิตศาสตร์
๒. เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นของคณิตศาสตร์
๓. เพื่อฝึกฝนให้เกิดมีทักษะ ได้แก่ การสังเกต ความคิดตามลำดับเหตุผล ความมั่นใจ

ความประณีต ความละเอียดถี่ถ้วน ความแม่นยำ และรวดเร็ว

๔. เพื่อให้เคยชิน ต่อการ แก้ปัญหา และเป็น แนวทาง อันจะก่อให้เกิด ความริเริ่ม และสร้างสรรค์

๕. เพื่อให้น่า ความรู้ ความ สามารถทาง คณิตศาสตร์ ไปใช้ ให้เป็นประโยชน์ ในด้านเศรษฐกิจและชีวิตประจำวัน

๖. เพื่อเป็นพื้นฐานของการศึกษาวิชาคณิตศาสตร์ชั้นสูง และวิชาที่ต้องใช้คณิตศาสตร์
๗. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและนิสัยในการคิดคำนวณ

การสอนคณิตศาสตร์แก่เด็กแรกเข้าเรียน ซึ่งมีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน ถ้าจะให้เป็นผู้ดีจะต้องทราบความรู้เดิมของเด็กก่อน แล้วจึงเริ่มสอนเป็นหมู่ หรือรายตัวตามความเหมาะสม ด้วยเหตุที่วิชาคณิตศาสตร์ มีลักษณะเป็นนามธรรม ครูจึงควรทำให้เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด โดยจัดหาอุปกรณ์การสอนเกี่ยวกับเรื่อง ที่ต้องการให้เด็กรู้ มาให้เด็กกระทำกิจกรรม ทดลองหรือปฏิบัติจริง ซึ่งครูควรนำหลักการวัดผลมาใช้ประกอบการสอนด้วย เพื่อให้เด็กเข้าใจหลักการ รู้คุณค่าของบทเรียนนั้น ๆ และสามารถ นำความรู้ไปใช้ ให้เป็นประโยชน์ หลักสูตรคือนั้น ได้รวม เลขคณิตและเรขาคณิตเข้าไว้ด้วยกัน ในการสอน ครูอาจเลือกสอน ส่วนซึ่งมีความสัมพันธ์ กันอย่างใกล้ชิดให้ต่อเนื่องกันได้

ประณมปีที่ ๕	ประณมปีที่ ๖	ประณมปีที่ ๗
๑. เส้น เส้นตรง เส้นโค้ง ๒. การวัดระยะ มาตรา วัดระยะตามระบบอังกฤษ ระบบ เมตริก และมาตราวัดระยะที่ ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้ง ให้รู้จักใช้เครื่องมือวัดระยะ เหล่านั้นได้ด้วย ให้หัดกะเน ความยาวได้ใกล้เคียงมาตรา ส่วน ๓. มุม ชนิดของมุม การ สร้างมุม การวัดมุมเป็นองศา การใช้วงเวียนในการสร้างมุม ๔. การสร้างรูปสี่เหลี่ยม มุมฉาก พื้นที่รูปสี่เหลี่ยมมุม ฉาก มาตราพื้นที่ ๕. ปริมาตรของรูปทรงสี่ เหลี่ยม มาตราตวง	๑. ตัวประกอบ ตัวประ- กอบเฉพาะ ประโยชน์ของตัว ประกอบในการคูณและหาร ๒. ห.ร.ม. (ตัวหารร่วม มาก) การหา ห.ร.ม. โดยวิธี แยกตัวประกอบ และวิธีหาร ใจทย์ปัญหาที่เกี่ยวกับ ห.ร.ม. ๓. ค.ร.น. (ตัวคูณร่วม น้อย) การหา ค.ร.น. โดยวิธี แยกตัวประกอบ และวิธีหาร ใจทย์ปัญหาที่เกี่ยวกับตัว ค.ร.น. ๔. เศษส่วน บวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน ทั้งที่เป็น จำนวนคละ และเศษเกิน เฉพาะ การบวกลบนั้น ให้นำหลัก ค.ร.น. มาใช้ ใจทย์ปัญหาเกี่ยว กับเศษส่วน ๕. ทศนิยม บวก ลบ คูณ หาร การเปรียบเทียบทศนิยม กับเศษส่วน	๑. ความหมายของสัญญ- ลักษณ์ และการใช้ตัวอักษร แทนจำนวน ๒. ทบทวนเศษส่วน เศษ ส่วนอย่างง่าย ใจทย์ปัญหา เกี่ยวกับเศษส่วน และการแบ่ง ส่วนโดยอาศัยวิธีเศษส่วน ๓. ทบทวนใจทย์ปัญหา เกี่ยวกับทศนิยม ๔. บัญญัติไตรยางค์ของ สิน ทั้งส่วนตรงและส่วนกลับ อย่างง่าย ๕. ร้อยละ กำไร ขาดทุน ดอกเบี้ยเงินต้นเดียว การลดราคา คำนวณหน้า ให้ยากขึ้น

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
๖. เส้นขนาน คุณสมบัติและประโยชน์ การสร้างเส้นขนาน การสร้างรูปสามเหลี่ยมดีเหลี่ยม ตลอดจนการใช้เครื่องมือให้ถูกต้อง	๖. มุม ๙๐°, ๑๘๐° การใช้มุมในการก่อสร้าง เขียนแบบประดิษฐ์วัตถุคล้าย	๖. การแบ่งเส้นตรง การแบ่งมุม
๗. วงกลม คุณสมบัติและประโยชน์ การสร้างวงกลม	๗. ทิศ การเขียนและวัดระยะตามทิศทางและระยะที่กำหนดให้โดยใช้มาตราส่วน	๗. การสร้างรูปเหลี่ยมต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้ ตลอดจนการใช้มาตราส่วนในการอ่านเขียนแผนที่และแผนผังอย่างง่าย
๘. เศษส่วน ความหมายของเศษส่วน การทอนเศษส่วน ชนิดของเศษส่วน คูณ หาบวก ลบ เศษส่วนอย่างง่าย	๘. การหาพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก ดีเหลี่ยมมุมฉาก วงกลม โดยใช้วิธีใช้ตารางจตุรัส การพิสูจน์ว่าสามเหลี่ยมมุมฉากมีพื้นที่เป็นครึ่งหนึ่งของดีเหลี่ยมมุมฉาก การทำสูตรหาพื้นที่สามเหลี่ยม	๘. วงกลม ส่วนต่าง ๆ ของวงกลม เส้นสัมผัสวง การใช้สูตรหาพื้นที่ของวงกลม เส้นรอบวง
๙. โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเศษส่วน	๙. การใช้สเกลเย้นไม้โปรแทรกเตอร์ และการสร้างสเกลเย้น	๙. การอ่าน และเขียนกราฟวงกลม เพื่อแสดงสถิติ
๑๐. บัญญัติไตรยางค์ขึ้นเดียวทั้งส่วนตรงและส่วนกลับ	๑๐. การสร้างรูปเหลี่ยมต่าง ๆ จากสิ่งที่กำหนดให้หรือโดยการใช้มาตราส่วน	๑๐. การหาพื้นที่รูปดีเหลี่ยมสามเหลี่ยม ให้มีการวัดจากของจริง เช่น พื้นห้อง ฝาห้อง สนาม ฯลฯ ทบทวนมาตราวัดระยะและพื้นที่ด้วย

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
๑๑. ทศนิยม ความหมาย ของทศนิยม การใช้ทศนิยมใน มาตราเมตริก และมาตราเงิน ไทยเฉพาะบาท สตางค์ บวก ลบ คูณ หหาร ทศนิยมอย่าง ง่าย เฉพาะ คูณ หหาร นั้นให้ คูณ หหาร ด้วยเลขจำนวนเต็ม ๑๒. ร้อยละ ความหมาย ของร้อยละ วิธีคำนวณร้อยละ เช่น คิดคะแนนสอบได้ การคิด กำไร ขาดทุน ดอกเบี้ยเงินต้น อย่างง่าย ๑๓. ให้รู้จักอ่านกราฟสถิติ และการทำกราฟแสดงผลการ สอบ การทำงาน เวลา เรียน ฯลฯ ๑๔. ใบส่งของ และใบ เสร็จรับเงิน ๑๕. บัญชีร้านค้า เฉพาะ บัญชีเงินสด ๑๖. ให้ทำเลขคณิตในใจ คู่กับเลขคณิตวิธี	๑๑. บัญญัติไตรยางศ์ขึ้น เดียวทั้งส่วนตรงและส่วนกลับ ให้ยากขึ้น ๑๒. ร้อยละ กำไรขาดทุน ดอกเบี้ยเงินต้นเดียว การลดราคา ค่านายหน้า ๑๓. การเก็บข้อมูล การ เขียนกราฟรูปภาพ กราฟแท่ง และกราฟเส้นตรง ๑๔. บัญชีร้านค้า เฉพาะ บัญชีเงินสดและบัญชีแยกประ- เภทรายรับรายจ่าย ตามแบบ ร้านค้า ๑๕. ให้ทำเลขคณิตในใจ คู่กับเลขคณิตวิธี	๑๑. การหาปริมาตรของรูป ทรงสี่เหลี่ยม ๑๒. วิธีคิดหน้าไม้ ๑๓. การเปลี่ยนมาตราต่างๆ คือ มาตรา เงิน น้ำหนัก ความ ยาว พื้นที่ ปริมาตร ตามระบบ ไทย อังกฤษ เมตริก ๑๔. ให้ทำเลขคณิตในใจ คู่กับเลขคณิตวิธี

หมวดพละนามัย

พละนามัย ได้แก่หมวดวิชาที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทางจิต ทางอารมณ์และทางสังคม ทางกาย วิชาว่าด้วยการบำรุงร่างกาย และการป้องกันมิให้ร่างกายได้รับอันตรายจากโรคภัยไข้เจ็บ หรืออุบัติเหตุ รวมทั้งการป้องกันโรคและอุบัติเหตุในชุมชนด้วย

ความมุ่งหมาย

การสอนพละนามัย มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

๑. ให้เด็กเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางจิต
๒. ให้เด็กรู้จักเล่นและทำงานด้วยกัน โดยราบรื่น ต่างคนต่าง ก็เคารพ กฎข้อบังคับ และเคารพสิทธิของผู้อื่น
๓. ให้เด็กรู้จักพักผ่อนหย่อนใจในทางที่เหมาะสม รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจ
๔. ให้เด็กรู้จักว่าตนเป็นสมาชิกของชุมชน จึงมีหน้าที่ต้องช่วยกันป้องกันอันตรายจากโรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุในชุมชน

การสอนพละนามัยนั้นสำคัญอยู่ที่การปฏิบัติ การมีความรู้ ความเข้าใจเท่านั้นยังไม่เพียงพอ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องสอนให้เด็กนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ.

รายการสอน

๑. สุขศึกษา
๒. พลศึกษา

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
๑. รู้จักและปฏิบัติตนตามกติกากอนามัย ๒. อาหาร ให้รู้จักประเภทและคุณค่าของอาหาร รู้จักเลือกอาหารที่ร่างกายต้องการ การปฏิบัติตนก่อน หลัง และระหว่างเวลากินอาหาร ๓. น้ำ ลักษณะของน้ำสะอาด วิธีทำน้ำให้สะอาด ๔. อากาศ อากาศจำเป็นสำหรับชีวิตอย่างไร อากาศดี อากาศไม่บริสุทธิ์ ๕. การออกกำลังกาย การพักผ่อน การใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์	๑. อาหาร ให้รู้จักโทษของการขาดอาหาร การกินอาหารไม่ถูกต้อง อาหารที่ร่างกายต้องการในวันหนึ่ง ๆ ๒. หน้า ที่ของ อวัยวะย่อยอาหาร ปาก หลอดคอ หลอดอาหาร กระเพาะอาหาร ลำไส้เล็ก ลำไส้ใหญ่ ๓. อากาศที่เราหายใจ สถานที่ที่มีอากาศดี ผลจากการที่ได้รับอากาศดี ๔. ช่วยกันรักษาน้ำในท้องถิ่นให้สะอาด เช่น น้ำบ่อ สระหนอง คลอง บึง แม่น้ำ ๕. การ ออกกำลังกาย ความจำเป็นของการออกกำลังกาย ข้อควรปฏิบัติในการออกกำลังกาย	๑. อาหาร ทบทวนความรู้เรื่องอาหาร เพิ่มความรู้เรื่องอาหารที่เหมาะสมสำหรับเด็ก คนเจ็บ คนชรา และหญิงมีครรภ์ อาหารสุรสต์ ๒. เครื่องดื่มที่มีอัลโกฮอล ยาเสพติดให้โทษ ๓. รู้จักที่ตั้งและหน้าที่ของหัวใจ ปอด กระเพาะอาหาร ต่อมอง อวัยวะสืบพันธุ์ และบ้องกัมมิตให้เป็นอันตราย ๔. การขับถ่ายของเสียออกจากร่างกาย หน้าที่ของผิวหนังและไต ๕. การ ออกกำลังกาย ความจำเป็นของการออกกำลังกาย ข้อควรปฏิบัติในการออกกำลังกาย

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
๖. เชื้อโรค ทางที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ๗. พยาธิดำได้ คือ พยาธิตัวกลม พยาธิตัวแบน พยาธิปากขอ และพยาธิเส้นด้าย การเข้าสู่ร่างกาย โทษและการป้องกัน ๘. รู้จักอ่านฉลากยา และใช้ยาประจำบ้าน เช่น แอสไพริน คิวินิน เหล้าสระผม ทิงเจอร์ไฮโดรเจน ออกซิเจน แอมโมเนียหอม น้ำมันระกำ น้ำมันยูคาลิปตัส ต่างที่บวม คัดเลือด ฯลฯ ๙. อุบัติเหตุ และการป้องกัน ให้รู้จักระมัดระวังอุบัติเหตุ ซึ่งจะเกิดขึ้นแก่ตนเองและผู้อื่น ความปลอดภัยในการเดินทาง การโดยสารรถ และเรือ ๑๐. การปฐมพยาบาล รู้จักการพยาบาลเบื้องต้นก่อนที่จะส่งแพทย์หรือก่อนที่จะรักษา รู้จักการพันแผล	๖. การพักผ่อนและการใช้เวลาดำรงให้เป็นประโยชน์ ความจำเป็นในการพักผ่อน การนอนหลับ ๗. โรคติดต่อบางอย่าง เช่น ริดสีดวงตา บิด ไข้รากสาด ไข้มาเลเรีย ไข้หวัดใหญ่ รู้จักอาการ การติดต่อ วิธีป้องกัน และการรักษาเบื้องต้น ๘. อุบัติเหตุและการป้องกัน ให้รู้จักระมัดระวังอันตรายจากอุบัติเหตุ ทั้งภายในบ้านและนอกบ้าน การเดินทางที่ปลอดภัย ความปลอดภัยในการเดินทาง การโดยสารยานพาหนะ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ๙. การปฐมพยาบาล เช่น การผายปอด การช่วยคนที่รับประทานยาผิดเป็นพิษ การช่วยคนที่ถูกสัตว์พิษขบกัด ฯลฯ	๖. การรักษาสุขลักษณะภายในครอบครัว เคหสถาน โรงเรียน และสาธารณสถาน ๗. อุบัติเหตุและการป้องกัน ความปลอดภัยในบ้านเรือน ความปลอดภัยในการเดินทาง ความปลอดภัยในการขับขี่ยานพาหนะ ให้ถึงถึงความปลอดภัยของผู้อื่น ความปลอดภัยในการโดยสารยานพาหนะ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ๘. การปฐมพยาบาล เช่น พยาบาลคนตกน้ำ คนกระตุกหัก กระตุกเคลื่อน ข้อแพลงและวิธีปฐมคนไข้ ๙. การเลี้ยงสัตว์ส่วนบุคคล เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับ การสาธารณสุข และความปราศจากโรคภัย อันเป็นนิสัยที่ดีควรปลูกฝังให้เกิดขึ้น ๑๐. ให้เข้าใจความสำคัญในการฝึก ดำรง และปฏิบัติในเรื่องสุขวิทยาทางจิต

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
--------------	--------------	--------------

๑. การเล่นที่ใช้จังหวะ เช่น กายบริหาร พั่นรำ รำพื้นเมือง ฯลฯ การเต้นเห่ดำน
ควรใช้เครื่องดนตรีง่ายๆ ประกอบด้วย

๒. การเล่นเบ็ดเตล็ดที่นำไปสู่กีฬาใหญ่ เช่น แร่รับบอล ฯลฯ

๓. กีฬา เช่น ตะกร้อ บาสเกตบอล เนตบอล ห่วงยาง บึงปอง แบดมินตัน ฯลฯ

๔. กีฬา เช่น วิ่งผลัด วิ่งระยะสั้น วิ่งกระโดดไกล วิ่งกระโดดสูง วิ่งกระโดดข้าม-
รั้วต่ำ วิ่งกระโดดเชือก ท่อน้ำหนัก ขว้างจักร ฟันแหลก ฯลฯ

๕. การเล่นที่ทดสอบสมรรถภาพ

ก. ยืดหยุ่นง่ายๆ เช่น ตีปริงมือ ตีปริงคัมมะ ฯลฯ

ข. การต่อสู้ตัวง่ายๆ

ค. ประเภทเบ็ดเตล็ด เช่น ไล่เชือก ไล่ไม้ ขึ้นต้นไม้ ถ่วงน้ำ ชีมน้ำ ขี่จักรยาน
พายเรือ แกว่เรือ ขึ้นเขา เดินทางไกล และอาจฝึกการออกกำลังกายอื่นๆ ได้ตามสมควรแก่
ภูมิประเทศ

หมวดศิลปศึกษา

ศิลปศึกษาได้แก่วิชาซึ่งส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ออกมาเป็นงานศิลปะตามที่คนแสดงออกกันเด็กอาจแสดงได้หลายทาง เช่น แสดงออกเป็นรูปภาพ รูปปั้น การแกะสลัก และการลำดับเสียงในดนตรี เป็นต้น

ความมุ่งหมาย

การสอนศิลปศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจทักษะ ความสามารถและทัศนคติที่เหมาะสมกับวัยดังต่อไปนี้

๑. ให้เด็กได้แสดงความรู้รักนึกคิด ความสนใจ และความถนัดตามธรรมชาติออกโดยเสรี
๒. ให้รู้จักใช้ศิลปะ เพื่อส่งเสริมความเจริญทางด้านจิตใจและอารมณ์
๓. ให้มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ในชีวิตประจำวัน ของบุคคลและชุมชน ให้มีความชื่นชมและรู้คุณค่าในศิลปะของชาติ
๔. ให้รู้จักชื่นชม และซาบซึ้งในความงามของธรรมชาติต่าง ๆ คือ ดั้ เสียง ฯลฯ และให้เป็นผู้มี ความเจริญทางจินตนาการ
๕. ให้รู้จักใช้ศิลปะเพื่อความเพลิดเพลิน ร่าเริง และผ่อนคลายอารมณ์ในเวลาว่าง
๖. ให้รู้จักเบื้องต้นของศิลปะในการออกแบบ เลือกลี ดกแต่ง และกลวิธีอื่น ๆ อันเป็น มูลฐานของการแสดงออกทางศิลปะและการตัดสินใจ
๗. ให้รู้จักฟังเพลง ร้องเพลง ฟ้อนรำ ฟังและเล่นดนตรีพอสมควร
๘. ให้รู้จักสำรวจหรือประเมินค่าของที่ทำตนเอง หรือที่ผู้อื่นสร้างขึ้น และหาทางทำให้งานของตนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๙. ให้รู้จักใช้ความรู้ทางศิลปะ เป็นเครื่องช่วยในการเรียนวิชาอื่น ๆ ตามหลักสูตร
๑๐. ให้เรียนรู้และเข้าใจที่มาของศิลปะไทยและศิลปะที่เป็นของต่างประเทศ

รายการสอน

๑. ชีวร้องแฉะนคร

๒. การเขียนภาพและระบายสี

เด็กนั้นย่อมพอใจที่จะแสดงความคิดของตนออกโดยไม่มีการสกัดกั้น เมื่อโตขึ้นจึงค่อยศึกษาแบบแผนของศิลปะในภายหลัง ดังนั้น ครูจึงควรสอนศิลปะศึกษาให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ดังกล่าวมานี้ กล่าวคือ ในตอนต้นครูจัดหัวข้อต่างๆ เพื่อให้เด็กใช้สำหรับแสดงความคิดออกอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งแนะนำให้เด็กอธิบายงานทางศิลปะซึ่งตนแสดงออกมาด้วย เมื่อเด็กเติบโตพร้อมที่จะรับแบบแผนอันถูกต้องแล้ว ครูจึงสอนแบบแผนให้ในภายหลัง

การที่เด็กจะรู้จักซาบซึ้งในรสของศิลปะได้นั้น ครูจะต้องสอนให้เด็กรู้จักประเมินผลงานที่ผลิตขึ้น โดยการร่วมกันพิจารณาถึงความงาม ความหมายและความมุ่งหมายของผลงานนั้นอย่างตรงไปตรงมาด้วย

อนึ่ง เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีกิจนิสัยอันดี ครูควรส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยในการประหยัด การเก็บรักษาความสะอาดตลอดจนความเป็นระเบียบและสวยงาม

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
ศิลปะ ขับร้องและดนตรี การร้องเพลง ให้ร้องเพลงพื้นเมือง เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล เนื้อเพลงควรเป็นคติปลูกใจ ส่งเสริมระบอบที่ดี หรือมีเรื่องราวเหมาะสมกับชั้น ให้ฝึกฝนการร้องเพลงให้ถูกทำนองและ จังหวะมากขึ้น เช่น สอนเพลงไทยเดิมที่มีทำนองยากขึ้น ควรให้ร้องเพลงสากลง่าย ๆ บ้าง การแสดงประกอบจังหวะ ส่งเสริมให้มีการแสดงออกทางสร้างสรรค์ เช่น การเล่นประกอบบทเร่ยน หรือการ แสดงละครง่าย ๆ ส่งเสริมให้เด็กแสดงประกอบจังหวะง่าย ๆ เช่น การรำ หรือการเต้นให้ดีขึ้น การฝึกหัดการรำแบบไทย ให้ถูกต้องและสวยงามยิ่งขึ้น	ศิลปะ ขับร้องและดนตรี การร้องเพลง ให้ร้องเพลงพื้นเมือง เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล และให้ทอดนุ้ใน เรื่องจังหวะต่างของเสียง ความชัดเจน ให้ดีขึ้น ควรส่งเสริมการร้องเพลงสากลง่าย ๆ ให้เหมาะสมกับชั้น การแสดงประกอบจังหวะ ส่งเสริมให้แสดงการ เล่นแบบละครตามเรื่องโนบทยเร่ยน หรือจากเรื่องที่ครูและเด็กช่วยกันแต่งขึ้น ส่งเสริมให้เด็กแสดงประกอบจังหวะ เช่น การรำ หรือการเต้นให้ดีขึ้น ควรฝึกหัดการรำแบบไทย ให้ถูกต้องและสวยงามยิ่งขึ้น	ศิลปะ ขับร้องและดนตรี การร้องเพลง ให้ร้องเพลงไทยเดิมที่มีทำนองยากขึ้น ส่วนเพลงไทยสากล และเพลงสากลควรส่งเสริมให้ สามารถปรับเสียง ร้องประสานเสียง และร้องคอดนตรีได้ นอกจากนั้น ควรฝึกการร้องเดี่ยว ร้องส่งให้ม้ทักษะดีขึ้นด้วย การแสดงประกอบจังหวะ ส่งเสริมให้มีการแสดงละครและวิพิชทัศน์า ในงานโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสดแสดงความสามารถของตนหรืองานอื่นๆ ที่เหมาะสม ส่งเสริมการรำแบบไทย ให้สวยงามยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้เด็กใช้เครื่องกำกับ จังหวะหรือเล่นดนตรีที่เด็กถนัด

ประณปีที่ ๕	ประณปีที่ ๖	ประณปีที่ ๗
ส่วนการเดินรำพันเมืองอาจนำ มาสอนได้ตามความเหมาะสม ตั้งเสริมให้เด็กใช้เครื่อง กำกับจังหวะง่าย ๆ หรือเล่น ดนตรีที่เด็กถนัด การฟัง ตั้งเสริมการฟังให้ สัมพันธ์กับการร้องเพลง ให้ เด็กฝึกทักษะในการฟังในโอกาส ต่างๆ กัน เช่น ฟังการร้องหมู่ ร้องเดี่ยว ในชั้นหรือในที่ประชุม ฝึกให้เด็กมีมารยาทในการ ฟัง ให้รู้จักฟังเสียง จังหวะ และทำนอง เพลงที่คล้ายกัน หรือต่างกัน ตั้งเสริมให้เด็กมีโอกาส ฟังเพลงไทยเดิม และเพลงไทย สากลจากแผ่นเสียง วิทยุ หรือ อื่นๆ เท่าที่โรงเรียนจะจัดได้ เพื่อให้เด็กมีความชื่นชม และ มีรสนิยมที่ดีในการฟังเพลงและ ดนตรี	ส่วนการเดินรำพันเมืองอาจนำ มาสอนได้ตามความเหมาะสม ตั้งเสริมให้เด็กใช้เครื่อง กำกับจังหวะ หรือเล่นดนตรีที่ เด็กถนัด การฟัง ตั้งเสริมการฟัง ให้ สัมพันธ์กับการร้องเพลง ให้เด็กฝึกฝนทักษะการฟัง ให้ดียิ่งขึ้น ให้เด็กรู้จักฟังเพลงชนิด และจังหวะต่างๆ ตลอดจนรู้จัก เสียงเครื่องดนตรีที่บรรเลงประ- กอบเพลงนั้นๆ	การฟัง ตั้งเสริมการฟังให้ สัมพันธ์กับการร้องเพลง เพื่อ ฝึกฝนทักษะการฟัง ให้เด็กมีโอกาสฟังเพลงชนิด และจังหวะต่างๆ มากขึ้น ให้เด็กรู้จักความหมายของ เพลง

หมายเหตุ การสอนขับร้องและดนตรีทั้ง ๓ ชั้นนี้ ถ้าโรงเรียนใดประสงค์จะฝึกให้เด็กรู้จักโน้ตสากล
ก็ยอมทำได้

ประถมปีที่ ๕	ประถมปีที่ ๖	ประถมปีที่ ๗
การเขียนภาพและระบายสี ให้รู้และฝึกการออกแบบ ง่าย ๆ โดยใช้รูป เส้น สี มา ประกอบเป็นแบบต่าง ๆ ตาม จินตนาการของเด็ก ให้รู้และเข้าใจทฤษฎีของสี การผสม สีพื้น สีโปสเตอร์ สี น้ำ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการ ระบายภาพ ให้เข้าใจความงาม และ ความแตกต่าง ของธรรมชาติ มากขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการ เขียนภาพ เข้าใจความแตกต่าง ของเส้น ระยะการจัดภาพ ให้รู้จักสังเกตลักษณะของ ศิลปะไทย เช่น ภาพลายไทย พระปรารักษ์ เจดีย์ ฯลฯ ให้รู้และฝึกการเขียนภาพ สังเกต ให้รู้จักทำแบบ เพื่อทำ ต้นแบบสิ่งต่างๆและทำอย่างอื่นๆ เช่น ใช้ฟองน้ำ เศษผ้า ฯลฯ รูปสี่เหลี่ยมในแบบ ให้เขียนภาพประกอบเรื่อง ภาพโฆษณา ตัวอักษร ให้ ยากขึ้นตามลำดับ ส่งเสริมการทดลองใช้สี โดยวิธีต่างๆ กัน เช่น หยด เท พรม ฯลฯ	การเขียนภาพและระบายสี ให้รู้และฝึกการออกแบบ โดยใช้รูป เส้น สี ระยะ มา ประกอบเป็นแบบต่าง ๆ ตาม จินตนาการของเด็ก ให้รู้ทฤษฎีของสี การผสม สี การระบายภาพ โดยฝึกให้ มีทักษะยิ่งขึ้น ให้รู้และฝึกการจัดภาพ เขียนภาพที่สัมพันธ์กัน และ เขียนภาพที่สูงหรือต่ำกว่าระดับ ตาบ้าง ให้เขียนภาพสังเกตได้รวดเร็ว ถูกต้องยิ่งขึ้น ส่งเสริมการทำงานเป็นหมู่ และวางโครงการสำหรับงานนั้น เช่น เขียนภาพผนัง จักรวรรค์การ ฯลฯ ส่งเสริมการทดลองใช้สี โดยวิธีต่างๆ กัน เช่น หยด พรม และ ฯลฯ ให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้รู้ความแตกต่าง ระหว่างศิลปะไทยกับต่างประเทศ และให้มีทัศนคติที่ดีต่อ ศิลปะไทย	การเขียนภาพและระบายสี ให้รู้และฝึกการออกแบบ ปกหนังสือ ภาพโฆษณา เครื่อง ใช้ และเครื่องประดับ ฯลฯ ให้สามารถเขียนภาพและ จัดภาพให้ดีขึ้น ให้ฝึกการเขียนภาพที่เป็น ศิลปะไทยจากแบบง่ายๆ หรือ ตามความคิดเห็นของเด็ก ให้ศึกษาหลักของภาพที่ดี และใช้หลักเหล่านั้นประเมินคุณค่า งานของตนเองและผู้อื่น ส่งเสริมให้หาวิธีเขียนและ ระบายสีภาพด้วยวิธีแปลก ๆ ยิ่งขึ้น

หมวดหัตถศึกษา

ความมุ่งหมาย

ความมุ่งหมายของหัตถศึกษา ก็เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้ใช้มือและเครื่องมือในการประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ตามกำลังวัยและความสามารถ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทางกาย บัญญา อารมณ์ และสังคม พร้อมกันไป ทั้งให้เด็กได้นำผลิตภัณฑ์ ทักษะ และความสามารถของตนไป ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และประกอบการเรียนวิชาอื่นๆ นอกจากนั้น กิจกรรมทางหัตถศึกษา จะแสดงให้เห็นแนวความสนใจ และความถนัดของเด็กในการเตรียมอาชีพได้อีกด้วย

การส่งเสริมพัฒนาการในด้านหัตถศึกษานี้ พึงเน้นในเรื่องต่อไปนี้ คือ

๑. ให้รู้จักเลือก และปรับปรุงคุณภาพวัสดุในท้องถิ่น ที่อาจนำมาประดิษฐ์ดัดแปลงให้ เป็นประโยชน์ได้
๒. ให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และทัศนคติที่ดี ในการทำงานด้วยมือ
๓. ให้มีนิสัยรักการทำงานด้วยความขยัน ประณีต และมีระเบียบ
๔. ให้ฝึกกิจนิสัยอันดี รู้จักวางโครงการ จัดระเบียบงาน และวัดผลปรับปรุงงานให้ดีขึ้น
๕. ให้รู้จักใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งวิธีใช้ที่ถูกต้อง เก็บรักษา และซ่อมแซม
๖. ให้รู้จักคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์
๗. ให้รู้จักรักษาสภาพ และความปลอดภัยในเวลาปฏิบัติงานและในการใช้เครื่องมือ
๘. ให้รู้จักประหยัดเวลา แรงงาน และวัสดุในการผลิต โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการ ใช้สอย และใช้สิ่งที่ผลิตให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
๙. ให้รู้จักใช้หัตถศึกษา ให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ
๑๐. ให้รู้จักใช้เวลาว่างหาความเพลิดเพลินในงานหัตถศึกษา และภูมิใจในสิ่งที่ตนสามารถ ผลิตขึ้นได้ตามความถนัด
๑๑. ให้รู้คุณค่าของการผลิตและนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ในประเทศ
๑๒. ให้รู้คุณค่าของความงามและศิลปะ และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางหัตถศึกษา
๑๓. ให้สามารถใช้ความรู้ทางหัตถศึกษาเพื่อเศรษฐกิจของครอบครัว
๑๔. ให้รู้จักทำงานเป็นคณะ และร่วมมือรับผิดชอบ

อัตราเวลาเรียน

อัตราเวลาเรียนในรอบปีคําห์ อาจจะใช้ ๖ หรือ ๘ ชั่วโมง ตามแต่โรงเรียนจะเลือก

การเลือกแขนงวิชา

แขนงวิชาที่มีให้เด็กแตกต่างกันเป็น ๒ ประเภท ประเภทหนึ่งต้องเลือกเรียนติดต่อกัน ๓ ปี อีกประเภทหนึ่งเป็นงานสำเร็จรูปในปีเดียว จะเลือกในปีใดก็ได้ แขนงหนึ่งมีเวลาเรียนสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง ฉะนั้นโรงเรียนจึงต้องเลือก ๓ หรือ ๔ แขนงในปีหนึ่ง ๆ ถ้าในปีแรกได้เลือกแขนงวิชาใดในประเภท ก. แล้ว จะต้องเรียนแขนงนั้น ๆ ในปีต่อไป

รายการแขนงวิชา

- ก. ประเภทที่ต้องเรียนติดต่อกัน ๓ ปี ตั้งแต่ประมับที่ ๕ ถึงประมับที่ ๗
๓. การเกษตร ๒. การเรือน ๓. การเขียนแบบ
 ๔. งานไม้ ๕. งานปูน ๖. การประมง
- ข. ประเภทที่เรียนในปีเดียว จะเป็นปีใดก็ได้
๓. การทำนา ๒. การปลูกพืชไร่ ๓. การทำสวนผัก
 ๔. การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ๕. การทำสวนผลไม้
 ๖. การทำสวนยางพารา ๗. การเลี้ยงสัตว์เล็ก ๘. การเลี้ยงสัตว์ใหญ่
 ๙. การเลี้ยงปลา ๑๐. การเลี้ยงไหม ๑๑. การเย็บปักถักร้อย
 ๑๒. งานเย็บผ้า ๑๓. งานประดิษฐ์ดอกไม้ — ใบตอง
 ๑๔. งานประดิษฐ์ของชำร่วยและเครื่องเล่น
 ๑๕. งานประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุที่มีในท้องถิ่น
 ๑๖. งานโลหะ ๑๗. งานสาน ๑๘. งานประดิษฐ์ไม้ไผ่
 ๑๙. งานถักทอ ๒๐. งานแกะสลักไม้ ๒๑. งานปั้น
 ๒๒. งานเครื่องปั้นดินเผา ๒๓. งานหนัง ๒๔. งานไฟฟ้า
- โรงเรียนใดจะเลือกเรียนหัตถศึกษาแขนงอื่นนอกจากนี้ อาจเสนอหลักสูตรขออนุมัติจากกรมเจ้าสังกัดได้.

